

A régi czéhrendszer.

(Folyt. és vége.)

Itt valóban a keresztény szeretet szelleme működött és nyilatkozott. A szeretet és testvériség a szellemnek kifolyása volt, azon bázisból is, melyben a segédnek és tanulóknak a mester háznál részeseletük, akik valóságilag úgy tekintettek, mint a család tagjai. A mester házában laktak, vele és családjával egy asztalnál étkeztek, egy hajlék alatt aludtak. Minden eseménye, mely a mester családi körében előfordult, akár szomorú, akár örömdetes lett volna az, segéd és tanuló épen úgy viselkedett, mint a mester édes fia; hasonlóképpen a czéhben is alig volt multság, melyben ők is meg nem jelentek volna.

De volt ezen keresztény erkölcsi czéh-szellemnek más jó eredménye is. Mert mint bennő rugó ez indítá, ösztönözé a czéheket, hogy a társadalommal szemben pontosan teljesítsék feladatukat, s hogy épen e feladat teljesítésébe helyezték becsületüket és dícsőségeiket. A czéhek, míg csak igaz keresztény szellem élt bennük, legszentebb kötelességöknek tarták eredeti, becsületet, szolid munkákat készíteni a közönség, a társadalom részére. E kötelesség tudat oly erős volt, hogy a czéh kiárat keblől minden oly mestert, ki kontár, hitvány munkával akarta volna a közönséget megalálni.

Epen ezen alapult minden czéhnél uralkodó és szigorúan követett gyakorlat, hogy mikor a tanuló segédé szabadulni föl, u. n. segéd munkát (próbat) kellett készítenie, a segédnek, ha mesterré akart lenni, mester próbat kellett előállítani. A czéh így iparkodott magának biztosítékot szerezni a felől, hogy a mester, kit fölávát, igazán képes lesz erős és mesteri munkát szolgáltatni a társadalomnak. A „remek”, melyet ezenfelül tartozott elkészíteni a tanuló mesteri rangra emeltetett volna, további próbája volt képzettségének. Innét van, hogy az építészeti és ipartermékek, melyek a régi czéhek idejében jöttek létre, ahol még megvannak, szoliditás és celszerűség miatt most is bámulatra méltók, s hogy különösen a műipartermékek, melyek a régi czéhek korából származnak, ma is felülmúlhatatlanok. A czéheket a keresztény erkölcsi öntudat ösztönözte, hogy iparuk ágát mindig jobban tökéletesítsék; és azon arányban, amint e kötelesség öntudata élt bennük, fejlődött ki a czéh-becsület nemes érzélete is, amennyiben a czéh nemcsak kötelességének, hanem becsületbeli dolognak is tartá, hogy csak szilárd és mesteri munkákkal lépjen a nyilvánosság elé. És épen azért, mert a czéh-becsület megővésének érdekében a kötelesség érzetéből fejlődött ki, ez viszont ismét arra szolgált, hogy a kötelesség érzetét arra szilárdabb tegye a czéhben és ezeket arra ösztönözze, hogy a lehető legteljesebb munkát állítsák elő.

Eszertint, a mi a czéheket, mint életteljes társulatokat létrehozó és feladatuk magaslatán tartá, a keresztény szellem volt. Mihelyt ez a keresztény társulati szellem eltűnt a czéhek közül, mindjárt hullt a becsületük; hanyatlásuk kikériketlen vala. Ujabb időkben, amint az európai társadalom mindinkább elszakadt a keresztény szellemtől, a czéhek is követék az új irányt és ezáltal elveszték benső életüket és erkölcsi összefoglaló keretüket: elfásultak, megkorhadtak.

Ezzel bukásuk meg lön pecsételve. Bukniok kellett volna még akkor is, ha semmi más külső ok nem mér vala rájuk halálos csapást. Amint a ker. szellem eltűnt a czéhek közül, helyét mindjárt az önzés szelleme foglalta el. Az önzés pedig sehol sem működik fentartólag, hanem bont-ronit mindenütt. A czéhek kasztszerűleg elszigetelték magukat és ezen elszigetelt

állapotukban mindenféle kiváltságot igyekezzenek szerezni. Időjárta mindig nehezebb lett a dolog a czéhbe fölvetetni, vagy pláne mesterré lenni. A legjelesebb érket visszautasították, s többnyire a czéhársak fiainak sikerült mesteri jogot nyerniök, amivel aztán persze egész jövőjük biztosítva volt, míg a többi nem öndülő iparosok csak úgy tengődtek; nem juthatnának önállóságra, nem nyithatnának saját üzletet, mert a pajtáskodás, vagy a nepotismus legyőzhetlen akadályokat gördített utjukba.

Ez aztán hátraveté a szabadmunka fejlődését. A czéhek olyan élős-kamrafele intézetévé lönnek egy kiváltságos mester-osztálynak. Renyhesség kapott lábra. Csak a könnyebb véget fogták a dolgoknak. Csak rossz és drága munkát termeltek. Szóval, a czéhek oly irányba csaptak át, mely egészen ellentéte volt az eddigi követett irányoknak. Ez aztán megtré elterelőket.

Ez a modern iparszabadság örájának kongása volt.

Korunk egyik jelszava, hogy az iparos rendet társulatok szervezése által kell védelmezni s emelni.

E pontot valóban a legfontosabb egyikének tarthatjuk, midőn e társadalmi kérdés megoldásáról van szó.

Lencsés Etel.

Szarazon és zivén.

— Vajda Jánosról. —

(Folyt. és vége.)

A fogoly néha kalimpáz, máskor fejfel jön alá, majd meg a lövés után elkezd fölfelé törekedni a napba, s egyszer csak megindul lefelé, s mire leér, meg van meredve. De legszébb, mikor a lövésre farral fordul előre s úgy esik le életlenül, miúta a puskaszót se hallotta volna. S kényelmes is, mikor az ember nem kénytelen messze keresgálni a megfutamodott sebzett vadat, hanem megtalálja azon ponton, a hová leessni látta.

A fogoly vadazat nem jár sok különös esettel, kalanddal, de képenek hangulata a legderültebb mindenek között. Talán el lehet mondani, hogy az egész emberi életben nincs ennél vidámabb foglalkozás. Hiszen már egyboltja igazán homéri!

A nyár tetőpontján, a nap delelő szakában, tündöklő verőfényben van igazi szabály szerű ivadja, déliábas rónának, fiatal vágásokban, aranyárga tarlókon, melyeken mint a zongora hurrartói, nyulnak el hosszasan a buzaképek; haragos zöld, buja sarjában, a hová ugrádoznak a rét trefás clownjai, a fürgé szöcské gyerekek, — és abban a kegyelmes augusztus hóban, melyről konstatálja az egészségügyi szakmát, hogy abban hal meg legkevesebb ember.

Es ha már éppen a sűrű pufogatásban telik kedvünk, hát ott van a pazar bőségű vadás, az ő megszámlálhatlan kacsafoltjaival, fekete szárcsa fellegeivel. Ha szarvasbika, zerge és ózák nincs, hát — vizi madár is megleszi. Itt van a ludasi tó, a vendégszerető szabadtéri határban, nem akkora ugyan, mint az eszedi láp, meg tán akkora sem, mint a velenzei, de ha nem látjuk a partját, két öl magas nád utcai között tévelyegve, csak oly végtelennek tetszik, mint akár az oceán. Ez a komoly, az óriás, a gazdag London a nádasok közt. Cityjének egy egy zugából olyan tökécsák kelnek ki, mint egy-egy gunár-lud. Alig birnak fölkapaszkodni a magas nád tetejére, mialatt könnyű öket ezélba venni még az olyan városi puskásnak is, a mi tiz év alatt fogyasztván el száz tölényét, nem csoda, ha elszakott a kapásban lövéstől.

Hát aztán, ha a kapásban való lövésben gyakorlatlan puskás egy bukó rézcére akad,

milyen nemulass van ezzel! Ez a legdrágább, a legvadkacsának. Értékét fokozza, hogy valódi ritkaság, pedig husa a legízletesebb. Ha csak szarvaszava van, vagy csak gyöngye lövőkap, víz alá bukik és az alatt menekül gyorsan, hogy a csónak alig éri utól. Két-három percében kidugja az orrát, hogy levegőt szívjon be, de a mi látható belőle, az nem több, mint egy fél hüvelyujnyi. Már azután, ha erős szél kitorja a hullámokat, ha nap sem süt, az aczélszíni víztükörön tessék észrevenni és megfogni, mikor ez a parányi sötét csőr alig több, mint egy pár másodpercnyire fölbukik!

Es később a tónak ama terjedelmes sik vízén, melynek tápús csekélyisége csalja oda a szárcsák ezreit, megértheti akárki, hogy a puskája csöve az olvadásig nem tüzesedik, a mi pedig már aztán a kiömlő vadász údvétovábbja.

Hogy az embert ez a szerencse érje még a pazaron adakozó ludasi tavon is, ez főleg a csónakot hajtó csaklyás ügyességétől függ, ha ugyan a vadász ebbebe maga nem jártas és szóval nem igazgatja emberét. A titok a megkezelés, illetőleg megkerítés művészetében rejlik. A szárcsák a tó szélén ezernyi sokaságban feketellenek és fölveretve vissza bepölenek a rengeteg nádvarosba. A sikvizhöz legközelebb eső nádkapuk közt el kell találni azt, melyen át a legnagyobb tömeg vonulása történik. Mert az bizonyos, hogy — „durch diese hohle Gasse müssen sie kommen”, egyiken e száuk sikatoroknak fognak visszatérni.

Es akkor aztán legyen gondja az illetőnek, hogy az „embaras des richesses” meg ne zavará. Vagyis: tekintse át még messziről a lövési esélyek sokaságát, és ne pazarolja el tölényeit a messzebb haladókra, de tartsa főn azokat a közelebb és jobban repülőkre. Ugy egy negyed óra alatt betéritheti a körülötte elterülő sik vizet lepuskázott szárcsák fekete köpenyével, mely itt-amott egy-egy kacsas is ékíthet víztökös gyantán.

A szárcsáról egyébiránt viz körül lakó peccenyepuskások” megvetéssel szoktak beszélni, de ez csak olytán álszemérem-sugallta bösködes. Azért ez a szaporább és olcsóbb állat, ha puskacsövök elé kerül, nekik is csak — „non oia”. Csoda-e, ha a nagy városból kejkiránduló vadász nem kegyelmez nekik, legkivált az ivad végén, midőn a hártásodó vizekről szemlátomást eltűnnek melegebb hazába és szaporá vándorok; az előbb oly élénk vásári zajos nádvaros elhűmül, és azután a vasárnap vadász puskája „függ már a szegen megérintetlenül” megint a következő nyárig és szegény Tantulus csak a lapok sportrovataiban vadász — „elmeletieig”, — oirasván ott időnkint, egyik másik nagy ur a maga érdekében hány hány tuzak nagy vadat hozott „terítkekre”?

Az ő osztályrésze, öröksége: „toujours perdrix!”

Helyi hírek.

* Öngyilkosság a temetőben. Tegnap este háromnegyed öt órakor két kath. gimnáziumi tanuló jelentést tett a rendőrségnek, hogy a szentannateczai temetőben egy ifju fekszik átlótt mellel. A főkapitányság intézkedése szerint J e n e y Miklós rendőrőg. a megfelelő szemelyeztetel azonnal a helyszíni szemle megejtése végett kihajtatott a temetőbe, melynek hátulján a jelzett helyen csakugyan feltalálták a 20-24 éves, szöke bajszu, középtermetű fiatal ember holttestét egyenes helyzetben hanyat fekvé; mellette egy rossz szerkezetű egy csöví pisztoly feküdt, a szívéen pedig óriási seb tángott. Első pillanatra látszott, hogy itt öngyilkosságot követett el.

gyilkosságot történt. A hulla megmotoztatván sem névelírás, sem levél nem találtott, csupán egy 90 król szóló számla, mely egyik helybeli kereskedés czéjét viselte. A temetőcsész kihallgatván, semmi felvilágosítást nem nyújthatott, mivel a lövés zaja nem volt hallható a temető melletti mezőn egész nap gyakorló katonaság puskaropogásától. — Ily körülmények közt a hulla beszállított a kórházba; a zsebben talált számla nyomán pedig felkerestetett az üvegeskereskedés, melynek főnöke Jeney Miklós rendőrfogalmazóval a kórházban megjelent a szemle megejtése végett. Először azt hitték, hogy az üzlettel összeköttetésben álló egyik fiatal ember lehet az öngyilkos; de a szemle megerősíté, — hogy a hulla ismeretlen! — Nem sokáig maradt azonban az ügy felvilágosítás nélkül; ugyanis az asztalos társulat elnöke — miután a granu szerint az öngyilkos asztalos-segéd lehetett, — a szemle után felismerte a hullában F r i d r i c h Gusztáv asztalos segédet, s egyuttal azon véleményét fejezte ki, hogy az illető rosz előélete s hanyag magaviselete kergette a veszedelembé.

* Népesedési mozgalom. Okt. 26-tól nov. 1-ig, mint már említettük, született Debreczenben 34 gyermek. Meghalt ez idő alatt 24 gyermek. Szaporodás tiz lelek.

* Esti tanfolyam a debreczeni kereskedelmi tanintézetem ma, csütörtökön este 7 1/2 órakor nyílik meg, mely alkalommal a szabályszerű beiratások a III. évfolyam tanterében eszközölköztetnek s egyszerűságra a tanórák rendje megállapítottai fog. Felhívom ennélfogva mindazokat, kik a nevezett tanfolyam hallgatóivá lenni óhajtanak, hogy nevezett esti órákban a a debreczeni kereskedelmi tanintézet igazgató-ságánál jelentkezzenek. Debreczen, 1884. nov. 6. P o p p e r János, igazgató.

* Hamis mérték. Legközelebb is meg lett csipve egy mézárós, aki 75 deka helyett 59 dekát szolgáltatott ki vásárlójának. A feljelentést követően a rendőrség azon kívüli, hogy ott hiteles mészára van felállítva, a melynek segítségével mindenki utána nézhet a hus mennyiségnek, még szigorú ellenőrzést gyakorol a mézárósok felett.

* Lányvny pusztít városunkban. A haláletesek előidézője természetesen most is a tüdőgyümőkör; azonban a behurut, a gyermekvilág réme sem enged, s ez még jobban szedi áldozatait.

* A piac-rendezés keresztül-vitele sok panaszra ad okot. A vásártérek elhelyezése a hatvan-utcazi területre folyamatosan van, de az áthelyezésről sem az eladó, sem a vevő közönség nincs előleges értesítve. Már pedig egyik város részről a másikba sétálgatni nem könnyű feladat. — A panasz orvoslásáról gondoskodhatnának az illetékes közegek.

* Laktanyák vizsgálata. A helybeli kasszárnyákat tegnapelőtt vizsgálta meg a katonai és polgári vegyes bizottság, a szükséges javítások felvétele tárgyában.

* Tanult a mérnöki hivatal (I) a Burgondia-utca több lakója által ebben a lapban közölt fészöléséből. Ma nem három-négy, hanem egész sorház előtti járdát foglalt el a (jövő tavasszal!) kövezésre szánt csomó téglával. — Amennyiben Debreczenben sem a közönségre, sem a kényelemre nem adnak semmit: az illetékes közegek ismét arathatják az elismerés koszoruját!

* Vasuti szállítás. Szerbiában a száj-és körömfajás mindennemű háziállatok között nagy mérvben elterjedt, a ragály győrhurokoltásának megakadályozása és annak szételűrtésá

A „DEBRECZEN” TARCZÁJA.

JULIUS.

— Novella. —

Csinos kis falusi leány volt Julis. Szép szőke haja gazdag fűrtökben omlott vállára, fehér, azur kék szeme, oly jól illett össze. Járt is kedvében sok legény, de ezek olyaok, hogy mégis csak ott rekedtek, a hol legtöbb a kápi való. Pedig Julis apja szegény falusi jegyző volt, de a leány mégse látta át, hogy egyedül szépsége miatt, nem sokan versengenek kezéért.

Derek gazda volt abban a faluban Sajó István uram, kinek hat bérés szántotta földjeit. Ó forró szerelmet érzett Julis iránt, meg is kérte hitvéstársul. A leány apja boldognak érezte magát, hogy leányát neki adhatja; oda is igerte, feltéve azt, ha a leány is beleegyezik.

Elmegy hát az öreg a Julishoz, előadja neki nagy körülírással, hogy mily rettenetes szerencse vár reá, mert Sajó István kezét megkérte. De a leány végig se hallgatja, szavába vág: hogy ő bizony el nem megy szohz a Sajó Istvánhoz, ki soha el nem jár a tüzczába, meg a fonákába, mert ő szereti a nyalka Csikos Pált! Az ám a legény a talpán! Az apa szájtátva hallgatá leánya beszédét, mert ő biztosan remélte, hogy Julis tárt karokkal fogja ez ajánlatot fogadni.

Szomorodott szívvel tért haza Sajó István. Pusztá volt neki most minden; a remény, mi eddig birtoka minden részét, háza minden zugát oly ragyogó színekkel festé — kiholt beidő.

Ekkor híre érkezik, hogy kintótt a forradalom! Sajó István számott vetett megával:

— Nincs senkim, — úgy gondolt, — a jelenből számuzva az öröm, jövőmben vajmi kevés a remény. — Anyagi javak, — ez minden a mit én bírok. Beállok nemzetrőrnök, vagy meghalok a hazáért, vagy visszajövök mint a hazának dioskoszorúval ünnepeit bajnoka.

„Es az ige testté lön.” Nemsokára híre érkezik a faluba Sajó István vitézségének. Vitéz, merész söt vakmerő volt. Mindig a csapat élén állott, keresve kereste a legnagyobb veszélyt s ott termett. Hisz mitsem kockáztatott! Gyermeknek, hü feleség nem ontják érte könnyeit! S ha el is esik, úgy sem hord — gondoltá — érte senki gyászruhát.

Egyre-másra nagyobb híre tett szert s ő annál vakmerőbb lett. A szerelem tőrelmét sebbzett szíve vért és vért öhajtott. Szóval keresni látzott a halált, de azt nem találá föl, mert fájdalom, mit Julis nem várt ridegsége okozott, mint áthatolhatlan védpaizs emelkedett előtte, mely őt minden veszélytől megóvta.

Reggeltől-estig tartott egy nap az alkózet. Sajó István mindig a harc legnagyobb tüzeben állott. Este, a helyett, hogy a nap íradalmait pihenés, levelet írt kedvesének. Elmondja a leveleiben, hogy mennyire szereti még most is őt, hogy neküie nem élhet, szóval újból megkeri.

Egész másképp fogadta ez ajánlatot Julis, mint az első.

fájdalomtól, a melyet neki Csikos Pali okozott, arczainak rózsái elhervadtak. Most ujra éledni kezdenek, a szerelem harmatja mely megelőzi a szív reggeliét, kezdé őt feleléstzeni.

De alig kezdenek a rózsák virulni, alig kezdenek a fonyadt levelek izmosodni . . . kisült forró a nap és elpusztítani igyekezik a gyenge virágot; híre érkezett ugyanis, hogy Sajó István elesett a lengyel határon.

Mély fájdalom ragadta meg Julist. Oda-hagyta faluját, ment-ment, senki sem tudta hová, még talán ő maga sem! . . . Sajó István sírját indult keresni, kit ő most forró szeret kit egyszer hidegen visszutasított; a ki őt is szereti, ha él, — s ha meghalt, szelleme örökdió felette. Fölkeresni annak az embernek sírját, a kinek keblén sohasem pihenhetett, hogy legalább sírján megpihenjen, hogy megvalija neki, hogy őt, egyedül őt s forró szereti, hogy bocsánatot kérjen a halottól, a miért őt egyszer visszautasítá, hogy letépjen, egy gallyat az almaiban a siron látott szomorú fűzről, a buskomorság örök symbolumáról; egy ágat, hogy elvigye azt oda magával, a hol a holtak találkoznak, hogy mondja neki: — Im felkerestelek, sírodnál voltam.

Mint a zarándok, ki a próféta sírjához vándorol, nem tördök csövel, széllel, viharral, zord fergeteggel; elfelejtve az élet gondjait, el a multat és jelent s csak a jövőnek él; úgy vándorol Julis sötét éjben zivatarban, je ges fürgetegben, az almaiban látzott sír felé, hol busvan ringatja koronátt egy szomorú-fűz! Facsaróva volt ázva minden ruha rajta, haja össze-zilált, tekintete elhamvadtt, mire a lengyel határra ért. Ott azt hallá, hogy valószínűleg az ország másik részén, Komárom táján nyugszik Sajó István. Szerelme üzte őt, nem érzett fáradtságot, hisz erősebb volt —

benne a szerelem, mintsem hogy a fáradtság föltartóztathatta volna.

Ezalatt Sajó István, kinek homlokát dioskoszorú övezte, a csata végeztével haza indult. Lassan haladt, szívében sajgott még a be nem heggedt seb. A tavasz első Magyarországon üdvözlé őt, majd a Tiszához érkezék; nézte azokat a szilaj habokat, elgondolta mi jó lehetne ott a hisz habok közt nyugodni. — Nem! nem! — gondoltá — Látnom kell Julist, hátha észre tért? — Tovább haladt. A nyár az alföldön, az ősz Erdély bércei között találta már őt. Vajjon hol fogja őt érni a tél zord hidege? . . .

Ismét új vidékre ér. Egy elpusztult falu szervesen csontváza tünik szemeibe. Csonka tornyok, összeomlott épületek, tetőtlen házak, fekete falak . . .

A faluba lép. Saját házát hiába keresi, egy romthalmaz jelöli a helyét, hol az emelkedett. Szíve sebesebben dobog, ez biztosítja őt, hogy itt Julis lakott. Vajjon ő hová lehetett? A nap árván süttött be az ablakokon, s megtörtentlenül verődtek vissza a sugarak. De lép az udvarba, be a házba: senki és semmi. Mély fájdalom dulta keblét; két nagy könnyesepp gördült le arczán, aztán leesik a földre. Oh ez áruló barát, elárulta most is a szív titkát! Visszaforodul. Az utcán csonka koldussal találkozik, ki könnyteljes szemekkel néz végig a falun, melynek lakói elzülöltek, háza leromboltattak. Aztán megeredtek könnyei, sűrű záporoként hullva a porba, mely anyni nemes szív vérevel volt áztatva! Sajó István fölríad, felismeri a koldust; a falu régi birája volt. Hozzá közeledik, kérdez tőle egyet-mást. Bánatteljes komor hangon felel az öreg, elmondja, hogy Katiczát elfonták, Csikos Palt, ki Katicza férje volt, meggyilkolták. Ez mind nem érdekli Sajó István. Átvisszi tehát a be-

széljából a földm. ip rendéite, hogy tovább és nőzhajzósi szemle a juhokra, ke d s e k r e kiterjesztés g á l a t o k terjesztés miniszter, hogy az il vizsgálati díjajukat az utasítása 30. §-ának hatják.

* A bor ára. A nálunk ugyanaz, a m frtyáló kerik s adit lterjét. Az „Ermeleé hidon és a környéket bor ára.

* Ipartestület B tenek bennünket Bole tet az iparosok össze ottani iparihatóság n létesítését itt is csak gel foglalkozó iparoso

* Az utczáról. A: czen városának az a szép lez az valami zsidónak, a vásárolhatta meg Csárols nem árverelte ki magának hogy árverelhette volna, 200.000 forintig volt szabási ár is 220.000 forint volt dott gazd. tanácsos jókára neveltség helyzetnek!

* A helybeli ker mozgalmat indítottak Budapesten megtartan sus tárgyában. E moztudjuk, mert a keresk kevesebb rendezni vá ügyekben; s ha az új töbök izben tartott öt sokon kívánalmainkat érvényesíteni, mi nek ezt a hazai keresz szeről sok eredmény kongresszusnak.

* Vigalom. A h táncvizsgálatát jövő év f goss vásár után követke „Bika” díszteremben. A vigalomra nagyban foly t h y Gyula hárm-almaiteken este estélyt tart t. közönség becses párlék és kitűnő italokról kellő biztosítékot nyujt.

* Hal estély. Vilnban, holnap pénteken tetik. Az estélyen a Ma kara fog működni.

x A legjobbak elő mann-fele varrógépek részére, melyek kis r Herschovitz Henrik p sarkán levő varrógépe r isztelt közönségnek a l

Megha (Debreczen, 1884. októb. Király József I. halv. sz Szentesi György 50 e. t. Csiki János 2 e. Sipos András fia 1 n. g. Megyeri Juliánna 1 e. g. Bucsay Jul. 1 e. górcsók Kutasi Nándorú 60 éves Ötvös Balintné 74 e. Hampel Mária Jozefa 1. Özv. Csurka Mihályné 8

S zédet Juliskára. Elbesz Sajó István halálának hogy felkeresse annak s Sajó István arca p lövelnek, felkiált és össze hogy Julis el, hogy őt sz jához akart zarándokol bántadta szív.

A csónka koldus m az élettele tetemet, ne azt senki. A barczban, ként állott előtte nem ér a paizs eltávolított, mi biztosíták, midőn a bán fájdalomhoz szokott szíve től . . . halva rogyott öss

Este van, szép tavasz nölő munkások csapatok visszaterő nyajak kolompitok forulázásával. A ré lalja el, nem látai ott egy verrel áztatott föld meghoz vetett magot. Kihéverte vedéseket. — Oh! nem! I falu munkás népe már alak suhant végig az utcz rongyos, arca és kezei tiesen forognak, fut egyik folyton morogva magában és leszakítanom sírjáról eg — Ez Julis, soha föl nem sírját, mert Komáromtól onnan a Bánátba utasíták. holdvilágos éjen végig suh mily ilyenkor jókor lenyugtól, eldudolja azokat a r aztán tovább vándorol, be szelétől a másikig.

czéljából a földm. ipar és ker. miniszter elrendeite, hogy további rendelkezésig a vasuti és növénytermesztési bizottságok működése a juhokra, kecskékre és sertésekre kiterjesztessék...

A bor ára. A forrásban levő bor ára nálunk ugyanaz, a mi a musté volt. Nyolcz frtjával kéri s adják ma az új bor hektoliterjét. Az „Ermellék” híre szerint Székelyhidon és a környéken szintén 8 frt a csipős bor ára.

Ipartestület Belényesben. Mint értesítetek bennünket Belényesben az ipartestület az iparosok összességének kivánságára az ottani iparhatóság megalakította. A testület létesítését itt is csak a csizmadia mesterséggel foglalkozó iparosok ellenették.

Az utcáról. A: De csak jó lett volna Debreczen városának az a szép csapadék! B: Jobb lesz az valami zsidónak, a kívül egyetértésben vásárolhata meg Csávolszky Lajos! A: De hát mert nem árverelte ki magának ez a mi városunk? B: Hát hogy árverelhette volna, mikor a küldöttségnek csak 200.000 forintig volt szabad licitálni és már a kiküldötti ár is 220.000 forint volt!...

A helybeli kereskedők, mint hallottuk mozgalmat indítottak meg, egy a jövő évben Budapestten megtartandó kereskedői kongresszus tárgyában. E mozgalmat csak helyeselni tudjuk, mert a kereskedelmi ügyekben nem kevesebb rendezni való van, mint az iparügyekben; s ha az iparosok képek voltak több ízben tartott országos jellegű kongresszusokon kívánalmuknak hangot adni és azokat érvényesíteni, miért ne tennék és lehetnek ezt a hazai kereskedők? A magunk részéről sok eredményt jósolunk a tervezett kongresszusnak.

Vigalom. A helybeli iparoskör téli táncvizsgalmát jövő év január hónapban országos vásár után következő vasárnapon tartja a „Bika” díszteremben. Az előkészületek e táncvizsgalomra nagyon folyának, miből következtethető, hogy az a várakozásnak megfelelő lesz.

Talált pénz. Az utcán egy tárczában kisebb összegű pénz találtott.

Az iparoskör zászlója javára. Guszmán Róbert kis-uj-utcai vendéglőjében Bethy Gyula harmadik-művész ur holnap pénteken este estélyt tart, mi azzal ajánljuk a t. közönség becses partifogásába, hogy jó ételek és kitaláló italokról a vendéglős jó hírneve kellő biztosítékot nyújt.

Hal estély. Vilmos Lajos sörcsarnokában, holnap pénteken este hal-estély rendeztetik. Az estélyen a Magyarai testvérek jó zenekara fog működni.

A legjobbak elismert Frister és Rossmann-féle varrogóknak családok és iparosok részére, melyek kis részletfizetés mellett is Herschkovitz Henrik piacz- és hatvan utca sarkán levő varrogó raktárában kaphatók a isztelt közönségnek a legjobban ajánlhatók.

Meghaltak. (Debreczen, 1884. október 26-tól nov. 1-ig.) Király József 1. halv. sz. Szentesi György 50 é. tuddögüm. Csiki János 2 é. Sipos András fia 1 n. gyengeség. Megyeri Julianna 1 é. görcsök. Bucsei Jul. 1 é. görcsök. Kutasi Nándorné 70 éves aggkór. Ötvös Bálintné 74 é. Hampel Mária Jozefa 1 h. gyengeség. Özv. Csurka Mihályné 84 é. aggkór.

Szedet Juliskára. Elbeszéli, hogy Julis miután Sajó István halálának híreit vették, elment, hogy felkeresse annak sírját. Sajó István arca pirul, szemei szikrákat lövelnek, felkiált és összerogyik. — Az örömet, hogy Julis el, hogy őt szereti, hogy az ő sírjához akart zárakololni, — el nem bírta a bánatdulta szív.

A csonka koldus megfordult, ott hagyta az élettelen tetemet, nem takarítá el onnan azt senki. A harcban, hol bánata védpaizsként állott előtte nem érte semmi baj; midőn a paizs eltávolított, midőn Julis szeriemérő biztositák, midőn a bánat örömmé változott; fadjalomhoz szokott szíve megprepedt az örömtől... halva rogyott össze...

Este van, szép tavaszi este A vigan danoló munkások csapatokként siettek haza, a visszatérő nyájak kolompja egybeolvadt a páztorok forlyázásával. A régi falu helyét új foglalja el, nem látni ott egy régi ismerőst sem. A vérrel áztatott föld megozza tisztesen a bele vetett magot. Kiheverte minden a régi szenvedéseket. — Oh! nem! Későn este midőn a falu munkás népe már lenyugodott, egy női alak suhant végig az utcákon, haja kuszált, rongyos, arca és kezei kiaszottak, kiseretlen forognak, fut egyik utcából a másikba, folyton morogva magában: Föl kell találnom és leszakitanom sírját egy szomorú-fű ágat. — Ez Julis, soha föl nem találta Sajó István sírját, mert Komáromtól a székely határra, onnan a Bánátba utasíták. Minden évben egy holdvilágos éjen végig suhan a falu utcáin, a mely ilyenkor jókor lenyugszik, fél a kísértettől, eldudolja azokat a rémteljes szavakat s aztán tovább vándorol, bejárja hazánkat egyik szelétől a másikig.

Méry Miklós.

Sipos Eszter 3 é. tuddögüm. Özv. Czégen Sándorné 57 é. tuddög. Balogh G. leánya halvazs. Mester M. 3 h. tuddög. Özv. Krajnik Alajosné 80 é. aggkór. Baki Terézia 65 é. tuddögüm. Hadhazi Lajos 1 é. bélyhur. Szilágyi Mihály 1 h. agylor. Szakács Mária 2 h. gyengeség. Sávöltés Jánosné 35 é. vízkór. Nyilas Róza 2 é. veselőb. Erdélyi Mária 10 h. tuddög. Csehi István 1 h. tuddögur. Erdélyi Julianna 6 é. torokgyik.

Hazánk s a külföld.

A miniszterelnök és inasa. Gladstone komornyikja, ki már 1869 óta szolgálja a kormányelnököt, nemrég kérte urát, hogy szerezzen neki jegyet a képviselőház karzatára, mert szeretné egy beszédet hallani. „Jól van”, mondá Gladstone, „keritek önnek jegyet, de mihelyt elmegy a képviselőháza, távoznia is kell szolgálataból, mert ha hallani fogja azokat a gorombaságokat, a melyekkel engem a parlamentben feje vagdálnak, nekem ön előtt többé respektusom nem lehet.” Lefebvre ur, a komornyik erre lemondott szándékáról, hogy elmenjen a képviselőháza.

Arvíz Péterváron. Az oroszok fővárosát árvíz veszélye fenyegeti. Már okt. 30-án a Néva és mellékfolyói a Moika és Fontanka a nagy esőzések következtében oly rohamosan emelkedtek, hogy estefél kiáradtak medreikből és nagy területeket elöntöttek. Ejjelőttában ágyúlövekek tudatták a város lakosságával, hogy a veszély elérte tetőpontját. A Néva hatóll emelkedett a szempont fölé és egészen elárasztotta a Galernaja, Koltovskaja-utczákat és Vasziljevskij Ostrovot. Nikolajevics Konsztantin nagyherceg palotáját is árvíz fenyegeti.

Muzsák.

Széchényiről az elhunyt gróf Lónyai Menyhért iratai között van egy tőredékes-tanulmány. A gróf néhány hónappal ezelőtt kezdte meg e művét, melyből sokoldalú elfoglaltsága és gyengelkedése miatt csak keveset készíthetett el, — befejezésében pedig megakadályozta a halál. — Ehhez hozzátehetjük a „P. N.” után, hogy Kossuth Lajos nagy hazafiak is épp most dolgozik egy tanulmányon Széchényiről.

Közgazdaság.

A kiállítandó tárgyak előbírálata. Az orsz. kiállításra bejelentett tárgyak előbírálata nézve kibocsátott szabályzat életbeletetése iránt már intézkedett az országos bizottság. Az előbírálatot ugyanis a kerületi bizottságok, valamint az országos szakbizottságok és a háziipari csoportok által gyakorolják a hozzájuk tartozó csoportokra nézve, a melyek azonban szűkebb körű bizottságokat is szervezhetnek az előbírálattal gyakorlására, a mely bizottságokba szükség esetén szakértők is meghívhatók. Az orsz. bizottság most hivta fel a kerületi bizottságokat, hogy szűkebb körű bizottságokat szervezzenek. Az előbírálati bizottság a következő szempontokból fogja megbírálni a hozzá utasítandó bejelentéseket, hogy 1. azok általában kiállításhoz bocsáthatók-e? 2. az egyes csoportok számára kibocsátott külön utasításoknak megfelelőek, és végre 3. hogy azok a magyar korona területén termeltettek-e vagy lényegesen részeikben a magyar korona területén állítottak-e elő? E végből a bíráló bizottság a kiállító telepét előleges jelentés nélkül bármikor megtekintheti és felvilágosításokat kívánhat. A menüiben a bíráló bizottságoknak kételye merül fel, a munka folyama alatt a tárgyak előállítását, illetőleg termelését állandóan is ellenőrizheti és bírálatának kimondása előtt a kész czikkeket, illetőleg terményt alaposan megvizsgálhatja.

Szűkebb körű bizottságok. A kőbányai sertésvesztéglő intézetben Szerbiából és Romániából ide szállított sertések közt még múlt hó 18-án megállapított a száj és körömájás járványa. A nevezett vesztéglő intézetben elhelyezett, tehát fertőzöttnek tekintendő összes létszám 3634 darabra rugott legnagyobb szigorral fogantatott óvintézkedéseknek az eredményök, hogy a fennebb kimutatott összes létszámból mai napon már csak 1163 darab sertés beteg, 513 darab pedig meggyógyult. Ezenkívül Kőbányán Grund József szállásában is felmerült a száj- és körömájás járványa. A járvány fellepte óta ezen szállásban összesen 163 darab sertés esett a betegségbe. Itt is a legszigorubb elzárolás rendeltetvén, el tegnap óta a sertések közt újabb beteglési eset nem fordult elő. Megjegyzük, hogy a szóban forgó járvány lefolyása nagyon enyhe s a betegségnek egy darab sertés sem esett áldozatul. Történetek ugyan egyes elhullások a sertések közt, de nem száj- és körömájás, hanem — a bonczósi jegyzőkönyvek tanúsága szerint — orbáncz miatt. — Végül az érdekelt közönség megnyugtatóására meg fölemlítjük, hogy a sertésvesztéglő és a Grund-féle szállások legszigorubb elzárólása következtében a járvány kezdettől fogva csakis e helyiségekre szorítottott és a Kőbányán nagy számban levő többi szállás sertésállománya — járványtól menten maradt, valamint hogy a járvány felmerülte óta, a kőbányai sertéspiacz összes állománya állapotosilag naponként megvizsgáltatik és eddig az összes létszám teljesen egészségesnek találtott. Berlinből ideérkezett hivatalos jelentés szerint a német kormány az oppeli kormány kerületre vonatkozólag a sertésbevitelt Magyarországból megtiltotta és Oderberg behozatali állomásánál erre vonatkozólag rendelkezést tett. A kereskedelmi miniszterium berlini nagy

nagykövetségünk utján azonnal megtette a szükséges lépéseket, hogy eme, ma már nem indokolt rendelkezés felüggesztessék.

Apró-cseprő.

Legújabb börze-vicz. Bécsben történt. A török dohányrészevényesek egy nagy spekulánsa hozatott magának ezen társulat által gyártott cigarettákból és megkínálta vele örökös ellenségeit, a contremineuröket. A jó cigaretták nem térítettek meg ezeket, mert a spekuláns azon kérdésére, hogy hogyan izlik a cigaretták, azt mondá a contremineur: „a dohány kitűnő, de a papiros nagyon rozsa.”

Fedett terem és esernyő. „Melyik esernyőt melfőztatik nagyságos asszonyom, a színházba vinni?” — „No természetes, hogy az újat; az ócska ért csak nem fizetek husz krajczárt!”

Könnny és kaczag.

A könnnyel, kaczagással. Én nem tudok betelni. Ha bánat éri szívem, Oly jól esik nevetni!

Sha örülök, csak könnnyü Borítja szempillámat. — Oh jaj ha az öröm sír. S nevetni kezd a bánat!

A közönség köréből. *)

T. szerk. ur! A polgármester ur tegnapielőtti névestéje épen esős időben folyt les minden résztvevő iszonyu náthát kapott. Oka e szerencsetlenségnek nem volt egyéb, minthogy — Arany Jánossal szölvá —

Zugó, sebes özőnt A rézsztorna önt „Biká”-nak ormíru! Igy aztán mindenki megászta a lábát s még az is rosszat kívánt a főmérnök urnak, a ki e napon máskülönbén csupa-tiszta szerencsekívánattal lett volna eltelve! Ugyan-kinek a nevenapján hozza helyre már ki a főmérnök ur ezt a kisvárosi állapotot? Debreczen, 1884. nov. 5.

Tisztelettel

Aszfalt lovag.

Ezen rovatért melyben a közérdeku felszólalások díjtalanul közöltetnek, a szerkesztő csakis a sajtóhatósággal szemben vállal felelősséget.

SZERKESZTŐI POSTA.

Mindazoknak, kik a szerkesztő névnapjának alkalmából szóval, levélben, táviratban vagy aláírasi iven szerencsekívánataikkal tisztelték meg, e helyen fejezzék ki őszinte hálánkat. — Nedeczky Kálmánnak és társainak, kik a „budapesti egyetem számos polgára nevében” tolmácsolták egytűző előismerésüket non. eisején megjelent s a Görgey-rehabilitációról-szólo czikkünk alkalmából: szintén e helyen fejezzük ki legforróbb hálánkat. Ily távol-ól jövő, váratlan előismerés sokszorozza, meg a munka kedvét! Üdv velünk! Adrienne. Ismét ily hosszú színet?...

Színház. Holnap, okt. 7-én, pénteken: „Fedora”, dráma Sardonitól. — Szombaton: „Fatinicza” operette.

Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Nyilt-ter. *)

Tisztelt szerkesztő ur! Lapja 217, 218 és 219-ik számaiban, az újdonságok rovatában személyemet érintett közlemények jelenvén meg, tisztelettel kérem, miként alábbi soraimnak becses lapjában helyt engedni sziveskedjék.

A 217-ik számú lapban megjelent újdonságra mindaddig azért nem feleltem, mert vártam, hogy Dr. Popper Mór ügyvéd ur a „tiszttalan ízlet” című közleményt nem fogja hallgatással mellőzni.

Ugyanis jelzett közleményben az foglaltatik, hogy a kérdéses 5000 frtos kötvény nála tételenyveztetett le adósok kérelme folytán. Ha tehát Dr. Popper Mór ur tudomással bírt volna arról, hogy adósok az 1883. évi december 1-én kelt 5000 frtos kötvények értékét meg nem kapták, bizonyára nem táblázta volna be december 19-én, épen adósok kérelme és megbízása folytán, a kérdéses 5000 frtos kötvényt, és miután a be-táblázás 1884. január 7-én megtörtént s a be-táblázási záradékkal ellátott eredeti kötvény adósoknak képviselője Dr. Popper Mór urnak vissza kézbe sítette, ha adósok, mint megbízó felek, Dr. Popper Mór ur előtt nem ösmertek volna be az érték kézhöz vételét, s nem utasították volna a kötvényeknek részre leendő kiadására, bizonyára nem adta volna azt nekem hónapokkal a kötvény keite után kézhöz.

De ettől eltekintve, adósok, még pedig a közlő maga, Silberman Joachimné, a kamatokat több részletben. f. évi október hó 1-és napjáig kifizette, mit ha értéket nem kapott volna, bizonyára nem tett volna, és sem ő, sem pedig az október hónap elhált férje nem hagyták volna háborítlanul tíz hónapig birtokomban az 5000 frtos kötvényt, anyival is inkább nem, mert Silberman Joachim húzamosabb ideig súlyos beteg levén, az ésszerűség törvényét szem előtt tartva, családja iránti kötelességből a közlemény valósága esetére szorgalmazta volna a kötvény valóságos visszaszerzését.

E rovatban közöltékért neme vállal felelősséget a Szerk.

E helyen meg kell jegyezmem, miként néhai Silberman Joachimnak többrendű értékpapirt adtam volt át, hogy ezeket elelmezési válatatánál a utió gyanánt használhassa, mely papirokat azonban a válatatokkal együtt, Silberman Joachimné rövid idővel férjének halála előtt — férjének testi és lelki gyenge-ségének felhasználásával — az én kijátszásom czéljából nevére iratta.

Ha tehát Silberman Joachimné annyira szemes volt, hogy még azt is kezei közé kapargatta, a mi őt egyáltalában nem illette, a közlemény valósága esetére, bizonyára igyekeznie kellett volna, férje elől remajdnem biztosnak látható halála előtt a kérdéses kötvény-ügyet is rendeztetni.

Folyó év Junius 6-án 1500 frtot adtam kölcsön Silberman Joachimnak váltó mellett, mely váltói követeléseim be is táblázott. — Ha tehát az 5000 frtos kötvény érték ki nem lett volna szolgáltatva, bizonyára nem lépett volna velem Silberman Joachim újabb hitelezési üzletre.

Végül megemlítem, miként a Silberman Joachim és nejeinek Goldstein Mór adósságainak rendezése előtt közvetlen a két rendű csőd megnyitása előtt Dr. Popper Mór urnak mint a Silberman család megbízottjának meghívása folytán, Dr. Popper Mór urnál egy hitelezői értekezlet volt, mely alkalmával a kérdéses kötvény is mint betáblázott követelés szóba hozatván, és a jelen volt mintegy 10 hitelező előtt a család egyik tagja által egyetlen egy szóval sem kifogásoltott, és az egység épen azért nem jött létre a hitelezőkkel, mert az én betáblázott követeléseim és a debreczeni takarékpénztár szintén betáblázott követelése, a csődvagyonot kimeríti, és ha az 5000 frtos követeléseim fenn nem állott volna, ez a család részéről a hitelezői értekezleten anyival is inkább megemlíthető lett volna, mert a kérdéses 5000 frtot követeléseim elesése által a többi hitelezőkre is némi fedzést jutott volna.

Egyébként eme 5000 frtos kérdés a törvény rendes útjára tartozik s ebbeli követeléseim mindaddig fennállónak tekintendő, a mig e követelés bíróság meg nem döntetik, s csakis bírói ítélet után lehetne Silbermané feljogosítva ellenem a nyilvánosság előtt fellépni.

A mi az idézett Sch. D. fele esetet illeti, mely a rég kimúlt „Ébresztő” című revolver szennylapban közöltetett volt, — csak annyit jegyzek meg, — miként azon közlemény tartalmaz valóságos magam a férj által, tehát a legközvetlenebbül érdekelt fél által — mint öcsmánya hazugság s rágalom — demontálattott.

A 218-dik számú lap újdonságában említett Grosz Ignác ufjehértői lakos esetére vonatkozó közlemény szintén aljas piszkos rágalom, mert én Grosz Ignácot csak f. é. október hónap ösmertem meg, akkor láttam és érintkeztem vele először, s így nem lehettem vele már az 1882-dik évben összeköttetésben, és az említett uszora nem általam, hanem épen az egyik közlőnek férje Goldstein Mór által történetelt, mint a ki Grosz Ignácczal összeköttetésben volt.

Ezernél fogva tehát, özvegy Silbermann Joachimné és Goldstein Mórné közleményeinek mindegyikét aljas rágalomnak nyilvánítom és kijelentem, hogy velök semmiféle hírlapi polemiba nem bocsátkozom, bármiféle rágalmakat terjesztenének is ellenem, s ez alkalmával sem nekik felelek, hanem a közleményeknek tartozó kötelességelfogva kérek jelen soraimnak helyet.

Tisztelt szerkesztő urnak a 218. számú lap „szerkesztői posta” rovatában foglalt kijelentése folytán jogosítva volnék özvegy Silberman Joachimné és Goldstein Mórné ellenében sajtóper útján elégtételt keresni, de nevezetteket sokkal törpebb ípsék-nek tartom, mintsem hogy ily elégtételt vétele őket érdemesnek találalm, iteljen fölöttök a közvélemény.

Végül pedig arra kérem tisztelt szerkesztő urat, miként jövőben jobban megválogatni sziveskedjék az újdonságokat szolgáltató egyneket, s mielőtt egy becsületben megószult s Debreczen városának 30 éves polgárát becsületében mélyen sértő közleménynek az újdonságok között helyt engedve, előbb a közlemény valóságáról magának meggyőződést szerezni, s nem himmi-hummi asszonyi pletykára hallgatni.

Debreczen, 1884. november 6-án. Tisztelettel Rosenfeld Jakab.

Kiadó lakás.

A Biedermann-házban egy három szoba, előszoba, konyha s mellékhelyiségekből álló lakás december 1-től pünkösdig alérbe kiadó. Értekezhetni Fenyvessy Bélánál, a „Phönix” bizt. társ. irodájában.

Alkalmazást nyernek pénzbeszedők, ügynökök, Neidlinger G.-nél piacz u. 2145.

L E N G Y E L és J U R I N I T S

„kék csillag“-hoz Debreczenben

főtér Biedermann-ház, a volt NAGY AMÁLIA üzlethelyiségében. Ajánljuk a nagyérdemű közönség becses figyelmébe a téli idényre

legolcsóbb bevásárlási forrás

mindenféle ruhaszövetekbe, ternokba, flanellekbe, jó mosó barchetekbe, női férfi trico alsó ingek, relik és harisnyákba, valamint feltűnő olcsó árak mellett mindentféle belésneműket férfi és női szabók részére.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, miszerint raktáram tulterheltségénél fogva

az őszi és téli női ruha-kelméket,

u. m. flanel, posztó, laden, cheviott, tiszta gyapju, virágos divat-szövetek, fekete és színes ternok, valamint

az összes selyem és atlasz kelméket gyári áron,

de azok egy részét gyári áron alul is kiárusítom.

NAGY RAKTÁRU

KÉSZ NŐI és GYERMEK-FELÖLTŐK,

bundák, karmantyuk és eső-köpenyegeket pedig a jelen viszonyokhoz mért

olcsó árakon

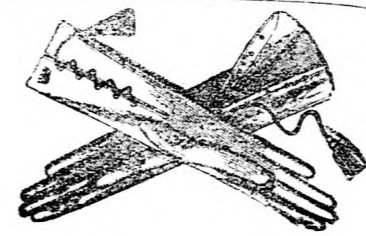
a n. é. közönség rendelkezésére bocsájtom.

R U H Á K A T,

mérték szerint budapesti műhelyekben legrövidebb idő alatt, a legujabb divat szerint olcsó áron készítették.

ROTT L.

Debreczen. takarékpénztári épület.

Keztyük

legjobb minőségű:

1 pár férfi fehér 2 gombos bálí keztüi . . . . . 90 kr.
1 pár női 3 gombos . . . . . 1 frt.

NAGY ANDRÁS
keztü-üzletében, kis-templom bazár.

[szakosságot minden stádiumában megszüntet 10 évi reális előkészítés után, — előleges tudomás nélkül is és kezesség mellett!

Konetzky Tivadar, Berlin, Brun-

A radikál-gyógymódok feltalálója s az iszakosságban szenvedők specializistája. Hivatalosan hitelesített köszönő iratok, melyek az én felülmúlhatlan szeremnek hatását az utánozókéval e lentéthen bizonyítják: ingyen küldetnek.

ALAPITATTOTT 1864. NAGY választék.

ÖT ÉVI Európa legnagyobb és leghiresebb varrógépgyár Berlinben ezelőtt

FRISTER és ROSSMANN

debreczeni gyártelepe
piacz és hatvan-utca sarkán,
ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemű
legjobb eredeti SINGER rendszer,
Medium, 4 es Singer, kézi, kéz és lábhajtású Wehler és Wilson, továbbá Howe Anger Cylinder és Sziggyártó varrógépekből a legolcsóbb gyári árak mellett havi vagy heti részletfizetésre.

Nagyszerű raktár mindennemű varrógéptük, alkatrészek, gépolaj- és czernakból; saját gépjavitási műhelyben legjobb és legolcsóbb munkák készítettnek. Régi károsult varrógépek a legmagasabb értékig becsereítetnek.

A nagyérd. közönség becses pártfogását esdve legpontosabb és legkészebb szolgálatot igényre maradt kitűnő tisztelettel

Saját gépjavitási műhely.
Herskovitz Henrik
1-3. piacz és hatvan-utca sarkán.

Szabó Lajos Fiai

divat és kézműáru üzletükben, Debreczen, rózsatér,

az őszi és téli idényre nagyválasztékban kaphatók:

- Divatos női ruhakelmék, flanellek, női posztók;
- Fekete ternok, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;
- Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;
- Selyem kendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;
- Kreasz, rumburgi, fonal és pamutvásznak;
- Ágy és asztalneműek, barketek, kalmukok;
- Csipke és szövet ablakfüggönyök;
- SZONYEGEK, FUTO, ÁGYELÉ, és NAGYSZONYEGEK;
- Csipkék, szalagok, ruhadíszek, belésneműek, gombok;
- Pamutok és mindenféle rövidárúk;
- kitűnő szabású férfi ingek; esernyők.

!Szabott olcsó árak mellett!

Alapított Debreczenben 1866-ban.

Mély tisztelettel ajánlom a t. közönségnek az elismert legjobb fajta

VARRÓGÉPEKET

és ismételve bátor vagyok a t. gépvevők figyelmét arra felhívni, hogy a központi varrógépraktáramból a varrógépek megrendelését, illetőleg megvásárlását házalók és ügynökök mel-lőzésével méltóztassanak tenni, mivel azoknak drága díjazását mindig az illető vevőnek a gép árából leszámitom.

HOLVAY GYULA,

a központi varrógépraktár tulajdonosa.

Előfizetést arak
Égy évre 10
Fél évre 5
Negyed évre 3
Egyre szám 5
A lap azelőtt részeltél
den b. élelmény-főp. lacz, V
b. é. földrajz, a. a. a. a. a.
a. a. a. a. a. a. a. a. a. a.
Közlekedési hely
TRIEGDI E. LAJOS
OSÁTHY KÁROLY
Kereskedésben és a k. i. e.
alban KUTASI IMRE
nyomdájában a postai
utján.

Treto
(r. e.) A főv
mást azon polit
reméltebb moment
tett kivált a nagyv
ujvári tanintézetek
gunknak sem volt e
megemlékezni ő ex
elményei felől.
Kolozsvarott a
gatván meg, fölemlit
t e m kérdését is. E
év óta kísért s az a
csaknem konkrét a
ged, Pozsony, Kass
Trefort miniszter
a harmadik egyetem
helyezte kilátásba,
tem már teljesen föl
Igen érdekes tap
fort a nagyváradi rom
igazgatótól kérdezte
gyarul tanítják-e az
ténelmet? „Az is fo
lencziád elrendeli.”
lasz. Szomorú jele tá
gatott nemzeti irányv
tételben nem a tanít
hazai történet felkar
kéve) a miniszter pu
Másik s a mi
véssé érdeklő mozzan
izraeliták koldótsága
különség nem kiva
ugy is megszüntetni
kir. jogakademia hely
váradon egy nagyobb
akademiát. Egy év ala
miát be fogok szüntet
hatalmas válasza . . .
És e válasza v
szólni!
Vannak a protes
tartott jogakademiánk
a d e b r e c z e n i .
A miniszter ezen
megkondítja hát a hal
nem szüntetheti be k
közvetve annyi igényt
szemben felállítani, hog
házak nem bírják el s
kel, hogy adjak.
Azt mondják a vid
ségek, hogy ezek nem
lán s így megszüntetés
pezne. Állitassék ezek
testáns egyetem, a mel
jesen megfelelőe.
Ezen első pillanat
ellenvetés azonban vagy
dig alapul a tényeket n
son. Egy protertáns e
egyházra nézve teljes
egyetemnek nem csupán
orvosi és bölcsészeti k
vánatos mellekintézetek
A kolozsvári ugyszólva
sem rendelkezik a mode
lelő kellekekkel, pedig
névét viseli s az állam
igy az új protestans egy
kéletlen egyetemünk.
Egy lehetetlenség,
keüveert nem lehet a me
jogakademiákat feladni. N
a midőn egyetemünk k
különbön is a külföldi e
A prot. hitfelekezetek ál
tartott jogakademiákról
pesti m. kir. tud. egyete
azok bizonyos liberális
akkor is, a midőn az álla
zótlen politikai helyzet e
nának.
Nekünk, debreczeni
felténi valónk. Bármilye